

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:	
Miesięcznie	Zł. 1-10
Kwartalnie	Zł. 3-30
Półrocznie	Zł. 6-60
Rocznie	Zł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1-50

Konto P. K. O. 410²⁸⁸.
Redakcja i administracja: ul. Goldammera 2.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.
Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:	
Strona,	Zł. 200—
1/3 strony	Zł. 100—
1/4	Zł. 60—
1/8	Zł. 30—
1/16	Zł. 15—
1/32	Zł. 8—
Przed tekstem 100 proc. drożej.	Drobne za słowo 10—

Rok III.

Tarnów, piątek dnia 28 listopada 1930 r.

Nr. 44.

Próba bilansu.

Każdy nieuprzedzony chyba przyniósł, że bilans wyborów do Sejmu i Senatu jest dla nas aktywny. 3108 głosów do Sejmu i 1800 do Senatu, — to była naogólniejsza odpowiedź na wszelkie zakusy poniżenia naszej godności narodowej, złamania naszej samodzielności politycznej.

Społeczeństwo żydowskie w Tarnowie w zwróceniu szeregu stanęło po stronie organizacji sjonistycznej, która szła do wyborów sama pod sztandarem białoniebieskim.

Oheene wybory, do Sejmu i do Senatu, były dla nas w Tarnowie próbą sił idei narodowej, były, waleń rozliczeniem się z wrogiem wewnętrznym.

I chociaż ze wszelkich stron wypowiadano wojnę światła sjonizmowi, chociaż z nor wyszły najzgorzalsi wrogowie odrodzenia narodu żydowskiego, chociaż na światło dzienne wyszły ludzie skorumpowani, karejnowanie, bez idei i zasad, — powyższa próba sił i ten obrachunek wypadły świetnie dla sjonizmu.

Przyznajmy — część ortodoksyjną dała się otumanić i dała posłuch podseptom sprzedawczyków, którzy własny, osobisty interes mieli na oku. Większość jednak ortodoksyj, żydzi prawdziwie pobożni i religijni, ze wstremem odwrócili się od tych, którzy tylko hańbią religię i Torę naszą świętą.

Wyszliznęły z akcji wyborczej wewnętrzne wzmożenia. Wiemy, jaką jest nasza siła i gdzie jest nasz wróg. Wiemy, na kogo w potrzebie liczyć możemy, a kto nas zdradza i opuszcza. Pozналиśmy słabe najsłabsze na naszym froncie sjonistycznym.

3108 głosów do Sejmu i 1800 głosów do Senatu — to masa wyborców, która nie dała się otumanić ani zakłamaniami w imieniu lub zagrożeniami Tory, ani groźbami i obietnicami spólnych denuncjantów, — to widowny znak naszej potęgi, to wyraz siły idei sjonistycznej.

Te cyfry dodały nam sił do dalszej walki o zupełne wywołanie narodu żydowskiego.

$$4871 + 3108 + 1027 = ?$$

Większość żydowskich macherów politycznych, która ostatnio tak się uwijała w ulicy żydowskiej, agituując hałasując za jedną z list nieżydowskich, nie czyniła tego z przekonania lub dla jakichś zasad. Każdy z nich kierował się osobistym swoim interesem. Jednemu więc chodziło o utrzymanie się przy koncesji szynkarskiej, która posiadała ze szkoda dla inwalidów, drugiemu szło o jakiś „zarobek” w tych złych i ciężkich czasach, a innemu znowu o muirowanie sobie krzesła tu lub ówdzie, by w ten sposób zapewnić sobie pewne dochody, których pozwoliłby cięlowi „uczciwie” żyć. Była to zbierania ludzi swego typu, który każdemu będą służyć, byłoby tylko zapłata była sutą. Teraz służył sanacji. Niedgdy służyli Witowski. „Jak ta chcecie gospodować!” A na moszków jest zawsze popyt. Dlatego interes ich zawsze dobrze prosperuje. Towar mają ten sam, a zmieniają tylko sztyd.

Naszym sanacyjnym moszkom nie chodziło o zmianę konstytucji, o wzmożenie władzy rządowej, o rozstrzygnięcie tej lub innej kwestii, stojącej na porządku dziennym ważnych zagadnień państwowych. Oni się na tych rzeczach nie znają, a jeden z głównych ich dowodów nawet czytać, ani pisać nie umie. Jemu doprawdy obojętne, z kim zawiera interes. Naszym moszkom chodziło o sprawę zupełnie konkretną. Chcieli przekonać miarodajne sfery, że mają „fajny” towar do sprzedania i że nie są bankrutami, że zamówiony i zapłacony towar dostarczą. Dlatego to nasi „światoszkowie” i obroncy Tor próbowali głośować po kilka razy, dlatego próbowano głośować i głośowano za innych, dlatego ogłoszono wojnę światła sjonistom. Stał ten hałas, stał ten rzykot, byłoby znaczyć, że właściwie wszystkie głosy, które padły w miejsce na listę sanacyjną, to głosy żydowskie, dostarczone przez moszków.

Bo im więcej wykazała tych głosów, tem większa cena. Za tyle i tyle głosów Kahal, a za tyle i tyle foteł na Magistracie, — bania sjonistów z Magistratu.

Tak sobie rachowali moszki i przerachowali się. Wprawdzie zaraz po wyborach do Sejmu i Senatu mająca i gorączkująca o władzy w Kahale i na

Magistracie, — ale radość sprzedawczyków jest przedwczesna z różnych powodów.

Przedwyszliznęli cyfry głosów, które padły na naszą listę, wykazują, że i pan rebe i pan cudo-twórca i pan denuncjant nie potrafili odstraszyć wyborców żydowskich, którzy potępił i odrzucił przez nieproszonego opiekunów.

Widzą i wiedzą to dobrze te sfery, którym moszki tak się narzucają.

A jeżeli nawet się rzucił moszkom jakiś kocioł, — a jeżeli nawet ten lub ów sprzedawczyk zostanie komisarzem Kahala, to zapłata tu będzie bardzo marną, dla której nie opłaciło się doprawdy tyle łajdakich okazać kawałków.

Ala tu chodzi o rzecz większej wagi. Już tam

piszą jakieś hjeny wyborcze w „pismach” tutejszych, że sjonisci już nie reprezentują Żydów i powinni ustąpić stamtąd i stamtąd, bo „związek” Żydów takich a takich, ba... nawet „związek zjednoczonych Żydów” tego żąda.

I znowu musimy odwołać się do cyfr z ostatnich wyborów sejmowych. Otóż 3108 głosów to nasza awangarda, — to ci, którzy mieli odwagę w najcięższych warunkach manifestować swą wolę narodową. Na tych 3108 Żydów w każdej sytuacji liczyć możemy. Te 3108 głosów wystarczają nam w zupełności, by wprowadzić na Ratusz naszych 10 towarzyszy, gdy pójdziemy do wyborów gminnych sami, naturalnie gdy wybory przyszłe odbędą się przy systemie proporcjonalnym.

Odbyły zaś ewentualne przyszłe wybory odbyły się wedle starego systemu większościowego, to naszem zdaniem 3108 głosów przedstawia taka siła, której nikt lekceważyć nie będzie. Bo gdyby nawet sanacja, stanowiąca większość polską na Radzie, uwierzyła na chwilę w „potęgę” macherów politycznych i miała ochotę wyzyskać moszków dla swych celów, a przeciwko nam, to musielibyśmy i my przystosować się do zmienionej sytuacji.

Warto dla orientacji przypomnieć sobie cyfry niekóre z ostatnich wyborów do Sejmu w samym Tarnowie. Lista sanacyjna w samym Tarnowie, na którą zdaniem moszków padło tyle głosów chudeklicz, zebrata głosów 7189 — zaś lista sjonistyczna 3108 — centrolew 4871 — a Bund 1027. Odbły więc przy ewentualnych wyborach do Rady miejskiej lista sanacyjno-chudekliczka chciała się przeciwstawić wszystkim innym listom, którzy przy obecnej ordynacji wyborczej musiałby się pod względem technicznym także połączyć, — to wynik byłby następujący: 7189 głosów sanacyjno-chudekliczki przeciw 4871 + 3108 + 1027

czyli razem 9006 głosów.

Na razie ostatnie wybory nie odbyły się na Radzie żadnem ochtem, a współpraca polsko-żydowska nie doznała wskutek wyborów żadnego uszerzku.

Miejmy nadzieję, że różnym intrygantom i moszkom nie uda się ich interes tak wiele obiecywać.

Upiory polityczne w „Klaus”.

Sobota wieczór — wigilia wyborów do Senatu. „Klaus”, przybytek boży ortodoksyj, o tej niezwykłej porze zrosić się oświełona, — tłumna pielgrzymka starych i młodych chasydów, gorączkowi ruch przed bóżnicą, nawoływania i głośne rozkazy przewodników, jakby oczekiwano tu niebawem niezwykłych gości, jakby przygotowywano tu niezwykłą imprezę, jakby nastąpić miały wielkiej doniosłości i dużej wagi wypadki...

Ortodoksyj z „Klaus” urządzają wielki konwentykiel przedwyborczy i zaprosili, oprócz kilku świeczników asymlatorów, także reprezentantów władz, a nawet ziemiaństwa okolicznego. Nie w tym celu, aby się dać przekonać przemówieniami, iż należy głośować na przorządową listę, — to udało się w zupełności różnym rabinom i cadykom, — ale aby zademonstrować ad oculum miarodajnym czynnikom, że zgromadzeni odgrywają się od listy Nr. 14.

Chciano wykazać, że prysł czar, którym dotychczas promieniła idea renesansu żydostwa, że partia sjonistyczna nie dźwierz nadal rządowi się w ulicy żydowskiej. I o dziwo! Nie wybiła jeszcze godzina duchów, a powstają z politycznych grobów upiory powście postacie asymlatorów w miejsce polityków

żydowskich i mż zakłinać obecnych, aby się nie dać otumanić i zwodzić złudnymi i zabójnymi hasłami sjonistycznymi, aby byli wiernymi polityce przez nich i ówów ich prowadzonej.

A jeden „pożyciwieć”, o żelaznych zasadach w swoim życiu kupieckim, miał miedzianną hasłami odswiadczyć głosem, o wcale nie metalicznym dźwięku, że Żydom wcale nieże się u nas nadzieja, że placą niskie podatki, a kupcy i przemysłowcy mają wrońd kredytów kupieckich i że byłoby nieładnie i niesprawiedliwie inaczej jak na listę przorządową głośować!

A ci wyaranżowani politycy żydowscy, nierozumiejący ducha czasu, przeciwestawiający się nowym, odżywym prądom, nurtującym społeczeństwo żydowskie, wykorzystali okazję, która się im nastręczyła. Skorzystał z tego, aby zgromadzić, pozostając pod przemożnym wpływem rabinów i cadyków i stereotypową przez niesumienności i fanatyzowanych moszków i pośredników — uchwalili rezolucję, wyrażającą członkom sjonistycznym, zasiadającym w Kahale i Radzie miejskiej wotum nieufności!

Risum teneatis... Doprawdy śmiać by się chciało,

gdyby nie było to równocześnie tak bezdenne smutnem zjawiskiem, że garstka zaślepionych i zafanowanych polityków chce, przy pomocy żerujących i zdeprawowanych mózgow przeciwstawić się z żywiołową siłą naprężdzoną pracemu ruchowi odrodzeniowemu naszego żywiołu, chce wstrzymać ewolucję dziejową narodu żydowskiego!

Czy wydelegowani do Kahatu i Rady miejskiej towarzysze sionistyczni zasługują na zaufanie, czy spełniają godnie, sumiennie i uczciwie wzięte na siebie obowiązki, o tem rozstrzygać nie mogą obecni na konwentyku w „Klaus”, tylko całe tutejsze społeczeństwo żydowskie, które przy ostatnich wyborach do Rady miejskiej i do Kahatu niedwuznacznie dało wyraz, kogo obdarza swoim zaufaniem.

Przy obecnych wyborach do Sejmu i Senatu, ilość głosów, która padła na listę Nr. 14, świadczy dowodnie, mimo stałej agitacji ze strony partii sionistycznej i mimo z całym zacietrzewieniem i z całą bezwzględnością prowadzonej propagandy ze strony sił ortodoksyjnych **przeciw** naszej liście, jaka obecnie jest **orientacja społeczeństwa żydowskiego i kogo ono obdarza swoim zaufaniem.**

Ciemności, okalające jeszcze pewną część ludności żydowskiej, zaczynają się przeradzać, a ta imponująca liczba obecnie na liście narodożydowską spontanicznie oddanych kartek, — to donośny i gromki, z urny wyborczej rozlegający się głos, — to pierwszy kur, przed którym upiory polityczne muszą zniknąć.

J. H.

Z Rady miejskiej.

Pod przewodnictwem p. burmistrza Dra Skowronskiego odbyło się we wtorek 25 listopada b. r. posiedzenie Rady miejskiej.

P. burmistrz wyjaśnił, że z powodu remontu sal ratuszowych posiedzenie Rady nie mogło się odbyć ani w październiku, ani też w pierwszej połowie listopada.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia przez p. radcę Kolodzieja, nastąpiły wnioski i interpelacje.

Tow. Dr Spann postawił wniosek, aby do budżetu gminnego na rok 1931/32 wstawiono odpowiednią kwotę na budowę kilku dalszych baraków dla bezdomnych, celem ulżenia nędzy mieszkaniowej, odczuwanej w szczególności wśród sier i najbiedniejszych. Następnie tow. Dr Spann interpelował w sprawie wypłaty drugiej połowy kwot subwencyjnych, przeznaczonych dla poszczególnych stowarzyszeń filantropijnych i oświatowych. Wreszcie p. Dr Spann prosił p. burmistrza, aby był łaskaw wyjaśnić Radzie sprawę diet, rzekomo pobieranych przez radnych sionistycznych, wyjeżdżających w sprawach miejskich. Wyjaśnienie to jest konieczne, ponieważ p. Margulies oświadczył na jednym ze zgromadzeń wyborczych, że radni sionistyczni pobierają sine diety, gdy jadą w sprawach miejskich.

W odpowiedzi na interpelację p. burmistrz oświadczył, że stanie się zadość życzeniu tow. Dra Spanna w sprawie budowy baraków w przyszłym roku administracyjnym, że druga połowa subwencji zostanie w zupełności wypłacona, a wreszcie że Dr Spann nie tylko nie nie pobiera żadnych diet, lecz nawet kosztą podróży pokrył z własnej kieszeni, co p. burmistrz uważa za niemiernie, bo radni jadący w sprawach gminy nie powinni z własnych funduszy ponosić żadnych opłat pieniężnych.

Przed odpowiedzią p. burmistrza zabrał głos p. Margulies i oświadczył, że tego rodzaju twierdzenia nie wypowiedział i że mówił tylko o tem, że przez cały czas plasowania przez niego stanowiska asesora, nigdy nie starał się o symbole dla siebie.

Radni Pikul, Pazdro, Grzebielich i Turek interpelowali w sprawie wybrukowania niektórych ulic miasta, zniechęcając się w stanie opłakany.

W odpowiedzi p. burmistrz oświadczył, że brak funduszy uniemożliwia wybrukowanie tych ulic. Budżet na ten cel został już wyczerpany. W przyszłym roku nadzieje kolei i na te ulice.

Radny Grzebielich interpelował też w sprawie skrajnie poczytowej na warsztatach kolejowych, oraz w sprawie zniżek na autobusach miejskich dla dzieci szkolnych.

Sprawy te p. burmistrz obiecał przychylnie zatw.ć.

Radny Turek interpelował w sprawie uroczystości 600-lecia Tarnowa. P. burmistrz oświadczył, że w obecnem ciężkiem położeniu finansowem miasto nie może sobie pozwolić na urządzenie kosztownych uroczystości.

W końcu p. burmistrz wyraził swe zadowolenie i podziękowanie wszystkim radnym za spokojne wyrażanie swych życzeń. Krażyły bowiem pogłoski, że na posiedzeniu Rady powstanie burza, że sionisci mają się rzucić na ortodoksów i odwrotnie. Z zadowoleniem stwierdził, że pogłoski te były bezpodstawne. Pan burmistrz wyraził nadzieję, że dotychczasowe porozumienie i wzajemne zrozumienie za panie nadal na Ratuszu jest wspólna praca dla do-

rba miasta będzie kontynuowana.

Następnie Rada przyjęła wniosek Magistratu w sprawie zmian taryf opłat rzeczalanych i za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa. Jest to zmiana tylko rachunkowa. W kwocie samej żadna zmiana nie zaszła.

Rada przyjęła wniosek Magistratu na przyznanie pracownikom miejskim zwrotu czesnego dla dzieci, uczęszczających do szkół średnich.

Rada przyjęła wniosek Magistratu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 600.000 zł. w firmie Kleiman i Ska w Warszawie na rekonstrukcję sieci elektrycznej.

Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie Komisji rewizyjnej Kasy Oszczędności miasta Tarnowa. Na wniosek Magistratu Rada przyjęła kilkanaście osób do związku gminnego.

Obszerna dyskusja wywołał wniosek Magistratu o zmianę regulaminu miejskiego zakładu czyszczenia miasta. Zmiana polega na tem, że podczas gdy dotychczas wszyscy właściciele realności bez względu na ulicę, w której ich realność się znajdowała, płacili po 3% od czynszu, nowym regulamin przewidywano pewne stopnie, a mianowicie: od realności, znajdujących się w centrum miasta podatek na rzecz czyszczenia miasta ma wynosić 4%, od realności na peryferiach, gdzie się zamiatła przynajmniej 4 razy w miesiącu 2%, a od realności na ulicach zamiatanych mniej niż 4 razy w miesiącu tylko 1%. Poza tem nowym regulaminem przewidywano też pobieranie tego podatku od placów niezabudowanych, służących celom przemysłowym i handlowym we wysokości 0,8% w centrum miasta i 0,4% wartości placów na peryferiach.

W dyskusji nad tym wnioskiem przemawiali Dr Menderer, Holländer, wiecbumistrz Dr Mitz, Pazdro, Pyszyński, Turek, Margulies i Szadziński. Wniosek Magistratu został przyjęty większością głosów.

Żywa, a w niektórych momentach też namiętna dyskusja wywołała sprawę syndyka miejskiego. Magistrat przedłożył Radzie wniosek o odroczenie tej sprawy. P. Dr Malecki żądał z całą stanowczością, by sprawa te załatwiono merytorycznie.

Wniosek Magistratu uzasadnił p. wiecbumistrz Dr Mitz.

W sprawie tej przemawiali p. burmistrz Dr Skowronski, Dr Schenkel, Dr Spann, ks. prałat Dr Lubelski.

W głosowaniu wniosek Magistratu został przyjęty wszystkimi głosami, prócz głosu p. Dra Maleckiego. Za wnioskiem p. Dra Maleckiego głosował jedynie wnioskodawca.

Następnie Rada zatwierdziła wniosek Magistratu w sprawie pobierania w roku 1931/32 miejskiego podatku od gruntów w wysokości 105% od nieruchomości zaś 50% dodatku do państwowego podatku.

Rada przyjęła też wniosek Magistratu w sprawie podwyższenia dotychczasowych stawek podatku do państwowych opłat od patentów na wyrob względnie sprzedaż trąbków, oraz wniosek w sprawie instrukcji kasowo-rachunkowej dla kasy miejskiej, a wreszcie przyjęło darowiznę gruntów pod ulicę. fr.

O usprawnienie wymiaru sprawiedliwości w interesie handlu i przemysłu.

(Dokończenie).

Z wieleciem w życie nowego ustroju Sądów nastąpiła w powyższym kierunku zmiana na gorsze w tych licznych sądach okręgowych, w których nie utworzono t. zw. **wydziałów handlowych**. W tych sądach wyeliminowano element fachowy, t. j. sędziów handlowych, których użyteczność ustawa ustrojowa w zasadzie widocznie uznaje, ponieważ w tych miejscowościach, gdzie ustanowiono wydziały handlowe, obsadzono zespół sędziów nie jednym, lecz dwoma sędziami obywatelskimi. Ponadto znieiono też odrębne traktowanie tych sporów, jako sporów wymagających ze swej natury szybkiego działania i przydzielono je sędziom i zespołom sądowym orzecznictwo w sprawach cywilnych sądownictwa ogólnego.

Innowacja ta jest raczej reformato pelna, gdyż sędziowie i zespoły, obarczone aż nadto procesami sądownictwa ogólnego, nie mogą, rzecz jasna, hażyć na to, aby procesy wekslowe i handlowe miały szybsze tempo i krótszy przewód, jeno traktują je na równi z procesami ogólnymi, zarówno pod względem techniki procesowej, jak niemniej często też pod względem merytorycznym. Tem się też tłumaczy objawy nie rzadko w tych sądach okręgowych się powtarzające, że audyencje wyznacza się na dalekie miesiące, że odracza się je w razie potrzeby na szereg tygodni, a nawet miesięcy, a wyroki zapadają po upływie nadmiernie długiego czasu, dwu, a nie raz trzykrotnie dłuższego niż poprzednio, gdy je załatwiano odrębnie stałe senaty handlowe, względnie sędziowie jednostkowy, którym te sprawy wekslowe i handlowe były w continuo przydzielone.

Zarząd centralny wymiaru sprawiedliwości powinien bezwarunkowo we wszystkich sądach okręgowych

wych bez wyjątku tworzyć odrębne wydziały handlowe, a nie tylko w pewnych sądach okręgowych, do których należą „miejscowości o większym ruchu handlowym”, jak to się wyraża nowa ustawa ustrojowa. O ile chodzi o to kryterium ustawowe, to jest ono bardzo problematycznie wartości.

W każdym niemal okręgu Sądu okręgowego znajdują się miejscowości, w których ruch handlowy jest znaczny i w których znajdują się siedziby protokołowanych firm handlowych i przemysłowych.

Jezeli w pewnych miejscowościach przez pewien okres czasu sferę te mniej się procesują, a zatem mniej spraw do Sądu wpływa, to jest to zwykle objaw przejściowy, spowodowany czasową koniunkturą gospodarczą, która albo zmniejsza ilość transakcji, albo też odrębne transakcje gładko i bez procesów finalizuje. Nie można atoli z tego powodu negować faktu, że istnieje w tej miejscowości większy ruch handlowy.

Życie gospodarcze jest płynne i zmienne, a zatem nie można na podstawie wykazów cywilnych z ilości procesów w minionych okresach wnioskować o tem, czy pewne miejscowości należą zaliczyć do tych, które mają większy czy też mniejszy ruch handlowy. Należy organizację sądownictwa tak ustabilizować, aby ona odpowiadała **każdorzecznym** potrzebom sfer interesowanych i zmieniających się stosunkom gospodarczym.

Zresztą sfery zainteresowane nie mogą też być dzielone na takie, którym się przyznaje przywilej odrębnej stanowej jurysdykcji i na takie, których się tego przywileju pozbawia, jedynie dlatego, że mają swą siedzibę w miejscowości, w której całkiem przypadkowo rejestrują sądownie z ubiegłych lat wykazują mniejszą ilość takich procesów wekslowych lub handlowych.

To się sprzeciwia zasadzie równomiernego traktowania interesowanych stron, które — nawiasem mówiąc — mają te same prawa żądać stosowania obowiązujących przepisów o specjalnej stanowej jurysdykcji sądowej.

Sfery zainteresowane tembardziej domagają się mogą usuniecie tego szkodliwego dla nich objawu, ile że to nie powoduje dla Skarbu Państwa żadnego omal wydatku i nie jest połączone z żadnymi technicznymi trudnościami. Kupcy i przemysłowcy wykonywali dotąd i wykonywać będą nadal bezpłatnie funkcje sędziów handlowych, a zatem wydatku w tym kierunku nie tylko nie poniesie Skarb Państwa, ale poczyni raczej jeszcze oszczędności, gdyż odrębne senaty handlowe składają się z dwóch bezplatnych sędziów handlowych i tylko jednego sędziwego państwowego.

Wyłączenie rzeczonych sporów z ogólnych sporów cywilnych i przydzielenie ich specjalnym sędziom państwowym, względnie zespołom, da się w każdym sądzie okręgowym przeprowadzić bez uszczerbku dla techniki procesowej i dla toku czynności sądowych.

Należy zatem koniecznie usunąć niedomagania powyż przytoczone, a przedewszystkiem bezwzględnie utworzyć wydziały handlowe we **wszystkich** sądach okręgowych, w których obowiązujące ustawy przewidują odrębną jurysdykcję w sprawach wekslowych i handlowych, a w których one nie zostały utworzone.

To samo już przyspieszy znacznie przewód sądowy w tych procesach, wypłynie dodatnio na pełność w obrocie handlowym i na normalny bieg interesów gospodarczych tak jednostek, jak i całego naszego społeczeństwa.

Józef Heuman.

Z działalności org. „Wizo” w Tarnowie.

Dnia 8 b. m. odbyło się w sali posiedzeń Gminy żydowskiej pod przewodnictwem p. Amny Fluhrowej Walne Zebranie członków. Licznie zebrane członkinie żywo zainteresowane były naszą całoroczną działalnością i z uwagą wysłuchały referatu тов. Mondschewowej. W referacie ten podniosła тов. Mondschewowa nasze obecne położenie w Erez, ciężką walkę, jaką toczy całe żydostwo dla obrony swych osiedli w Erez i naszych słusznych żądań narodowych, wskazywała na rozwój organizacji oświatowej „Wizo” i coraz to nowo placówki jej działalności, poczem po przedstawieniu naszego planu pracy zaapelowała do zebranych, by przystąpili do intensywnego współpracy organizacyjnej.

Tow. Perlbergowa złożyła sprawozdanie z działalności ostatnich dwóch lat naszej organizacji, — zaś тов. Feigowa złożyła sprawozdanie kasowe. Ze sprawozdania tego wynikało, że do naszej Centrali przesłaliśmy 1850 zł, zaś na Fundusz Narodowy około 500 zł, wopw wpisem do Złotej Księgi, na które złożono około 800 zł.

Po udzieleniu absolutorium ustępującemu Wydziałowi, wybrano nowy Wydział, w skład którego weszły jako prezesowa p. Heumanowa, wiceprezesowa p. Koscherowa Ewa i p. Sara Bienenstock, — sekretarka p. Bronisława Perlbergowa i p. Lionowa, — kasjerka p. Rebeka Feigowa.

Na marginesie wyborów.

„CZAPECKI” NA ZEBRANIE.

Czapecki chudek przędza do historii. Małe, mizerne chłopczaki, wygłodniałe twarze, a w oczach nienawiść do sionistów. Tak się ich wychyliwano w Talmud Torze i w „Klaus”. Ody podstapia przychodzi do nas. Zapętliła nasze organizacje młodzieży, są najeźdźcą towarzyszy. Taki „chusek”, to największy nasz wróg, gdy ma lat 6 do 10. Wtedy jeżdżą do Bobowej, do Belza i innych „dworów”, a młody, niedoświadczony umysł wleciała bezkrytycznie „magdrosi” rebo, któremu potrzeba są ciemne, fanatyczne masy żydowskie. Gdzieś w jedynastym roku życia chłopczek taki przeżywa wewnętrzny przełom, — przestaje jeździć do dworów, — można ich widzieć, jak w osamotnieniu szukają odpowiedzi na droczenie ich wątpliwości. Sionizm, nowe życie w Palestynie, zapal i idealizm młodzieży sionistycznej daje im nową treść życia. Wstępują do organizacji sionistycznych. Stają się pełnymi Żydami.

Oto chłopczaki te w „czapeckach”, sześcioletni przeważnie bohaterzy niedzieli wyborczej, którzy tak hałaśliwie robili się na fiakrach i przed lokalami wyborczymi, agituja za jednynkę, — chodzą na razie po sklepach żydowskich i zbierają jałmużnę na kosztą podróży do Bobowej i Belza, by uzupełnić swe „studia” w dziedzinie moszkowa i bredni sionistycznych. Żydostwo tarnowskie przeważnie wyrzuca tych „dojrzałych” już wychowanków Talmud Tory i odsyła ich do agitatorów wyborczych. Reakcja zupełnie słuszną. Ma ono ponadto i znaczenie wychowawcze. Przedewszystkiem odzwieczają dzieci od zebrania, a powtórę przyczyni się do zbliżenia i zbratania się chusekowi z tymi, których w niedziele za poświęceniem godnym lepszej sprawy popierali. Chyba postowie z listy Nr. 1 nie odmówią im wsparcia na taki cel, jak wyjazd do dworu rabinackiego w Bobowej lub w Belzie.

CUDA W „KLAUS”.

Do „Klaus” mieli dostać zawsze najpobożniejsi. „Klaus” odczyna była czołą przęd wszystkich religijnych Żydów. Tam inaczej się modlono. Do „Klaus” nie każdy mógł się dostać. Kto tylko o wos uchylił rytuałowi żydowskiemu, kto nie szedł śladem prawdziwie pobożnych Żydów, dla tego wola „Klaus”, były na zawsze zamknięte.

Znany cały szereg wypadków, kiedy w Tarnowie wypędzano z „Klaus” poważnych obywateli, którzy pozwalali sobie na jakieś „wykolejenie”.

Pan Baron np., który obecnie jest prowodem chusekowi i z tej racji przewodniczył na jednym zebrań wyborczym w „Klaus”, musiał przed laty opuścić „Klaus”, bo córka swą wydał za „postępowego” Żyda. Ukaraną p. Barona w ten sposób, że gdy pewnego razu przyszedł w sobotę do „Klaus”, zastał miejsce swe wysmarowane smółką. Była to nieładna hańba.

Dziś? Ach, jaki „postęp” zawiął z „Klaus”? Toć to jedyny lokal poświęcony służbie Bożej, w którym mogły się odbywać zgromadzenia przedwyborcze! Nawet w Templu z organami nie można było urządzić zgromadzenia, ale w „Klaus”? Przecież w „Klaus” stanął sobie na miejscu, do którego dopuszczano zwykłe tylko najpobożniejszych z pobożnych, pan Artur Margulies i wygościł kaziemę... Tak, formalne kazanie Phawid... On czuł się w „Klaus” jak u siebie, jak w swoim klubie politycznym, bo rozpoczął kazanie słowami: „my ortodoksi, którym Święta Tory leży na sercu”.

I z tego miejsca mówił jeszcze tak inny, ale o tem wolimy milczeć.

Biedni ci ortodoksi. Każdy się nim opiekują. Każdy się im narzuca na prowodyrów. A wieny, że prawdziwie pobożnych Żydów boli, że tak smrotnie nadużywano ich Domu Bożego dla celów politycznych.

Ciekawi jesteśmy bardzo, czy urzędnik państwowy uważałby za stosowne wejść do świątyni kłopotliwiec, wyznacza, by przed zebrań w świątyni uprawiać agitację wyborczą.

Ala w „Klaus”? Tam można na wszystko sobie pozwolić, bo moszki sami o to proszą, bo moszki sami chcą na wszystkie swoje świętości.

„Klaus” była zawsze warownią prawdziwej pobożności. Dziś obrońca świętej Tory jest „ortodoks” pan Artur Margulies.

JAK AGITOWANO W ROZWADOWIE?

Ciekawe były pomysły niektórych moszków. U nas w Tarnowie straszono kahalami. Cieczie chęć kahal, chęć wyrzucić stamtąd sionistów, — głosiciele jawnie na jednynkę.

Ala na najciekawszy pomysł wpadł przez kahal w Rozwadowie pan Berl Reich. Wydał on odezwę wyborczą w języku żydowskim, którą cytujemy dosłownie w tłumaczeniu:

„Pochwalone Imię Jego!

Obywateli i obywatelki do stu lat!

Proszę was, ofiarując 15 minut czasu i chodząc spełniać wasz obowiązek obywatelski i oddając wasze kartki wyborcze na listę rządową Nr. 1.

Chyba i tak jakże już kiedyś poświęciliem wam 15 minut czasu, Tembardziej, że żądają tego od was wielcy „cadikim” w imieniu świętej Tory, I oto prosz was żydzieli wam wasz prezesa kahal Berl Reich”.

Prosto z mostu! Pan prezes ma zdaje się dobrą dostawę, on już nieraz ofiarował wyborcom 15 minut czasu, — niedługo teraz i jemu oddadzą przysługę i ofiarują 15 minut czasu.

Doprawdy, świetny interes!

ROZCZAROWANIA!

Głównym argumentem moszków w agitaacji wyborczej był udział podatkowy. Temu podają podatki, temu zastawiają egzekucję, — a kto to w wszystko nie wierzył, temu rzucano groźbę, że w każdym razie w urzędzie podatkowym będą wiedzieć o tem, jak on głosował.

Jeden z wyborców żydowskich, zalegający z podatkami, nie tak też wciąż na kawał i uwierzył głosom agitatorów chusek, że skoro jawnie głosować będzie na jednynkę, podatki będą mu odpisane.

W niedziele ubrał się w masę wyborczą odwiecnie, wyszukał na mieście kartkę wyborczą z wielką, tłustą jednynką i udał się do lokalu wyborczego, pewny, że oto siedzi tam wewnątrz delegat Urzędu Skarbowego, który notuje tych wyborców, którzy jawnie wkładają jednynkę do urny.

Jakież jednak było zdziwienie biednego zadłużonego podatnika, gdy przed stołem, na którym stała urna, zobaczył też Żyda, adwokata i to do tego sionistę. Szukał oczyma delegata Urzędu podatkowego, kartka z jednynką drżała w jego ręce, zewsząd spoglądano na niego z pogardą i słyszał tylko uwagi: „a to mosiek, to chusek”.

Żyd spłątł ze wstydu, oddał głos, a gdy wyszedł z lokalu wyborczego, stał się jedynym z najdziejniejszych agitatorów czernasteli.

„Związek Jednoczonych Żydów”.

Pewna grupa Żydów zawiązała się ze sobą, a następnie się zjednoczyła. I ta potęga związkowych i jednoczonych Żydów zgłosiła akces dla współpracy z Rządem.

Wedle doniesienia „lejb-organu” tych związanych i zjednoczonych Żydów, gotowych do współpracy (!) z Rządem, odbył się miało dnia 18 b. m. zgromadzenie przy udziale ortodoksów, inteligencji (sic) i przedstawicieli kupców, na którym to zgromadzeniu uchwalono nie przerywać pracy, tylko jeszcze silniej się jednoczyć i organizować.

Związani i zjednoczeni, oraz silnie zorganizowani współpracownicy Rządu uchwalili protest przeciwko „Tygodnikowi Żydowskiemu”, który „młota się” na biednych ortodoksów za ich „wspieranie” z Rządem.

Na czym współpracować tego silnego związku na polegać i czy Rząd po wyborach będzie pragnął tej „współpracy”, o tem „lejborgan” żydowskiej ortodoksii niczem nie wspomina.

Uzupelniamy jednak sprawozdanie o tem zgromadzeniu związanych i zjednoczonych Żydów tem, że jak nam doniesiono, ortodoksii tarnowskiej postanowili wprowadzić w szkole Talmud-Thory obowiązek naukę języka polskiego, utworzyć z młodzieży ortodoksyjnej związki gimnastyczno-sportowe, mające współpracować z Przysposobieniem Wojskowemu.

Sądymy, że te uchwały są bardzo racjonalne i że choć pochodzą one ze strony nam wrogiej, należy uchwały te natychmiast wykonać i zrealizować.

Cieszyć się będziemy, gdy przy najbliższej wizytacji szkół Talmud-Thory, oraz innych instytucji, jak chedery, okaże się, że młodzież ortodoksyjna do brze wada językiem krajowym, że zna literaturę i historię polską i że kocha kraj rodzinny nie tylko w dniu wyborów, ale przed wyborami i po wyborach.

Serca nasze będą się radowały, gdy szereg ortodoksyjnej młodzieży ramie w ramie będą maszerowały z pola ćwiczeń i z pieśniami na ustach. Nie nas nie będzie raziło, że ta młodzież jest przytem pobożna i nosi stroj ortodoksyjny.

Czekamy tylko na potwierdzenie autentyczności tych uchwał.

O ileby się okazało, że te uchwały nie zostały powzięte i że współpracę z Rządem polegać ma na tem, iż koncesja szynkarska p. Artura Margulies ma zostać utrzymana, choć inni inwalidzi legnowi przymierzają z głodu i na uzyskanie koncesji do czekają się nie mogą, — lub też, że w ulicy żydowskiej ma panować ciemność, zabobon, brud fizyczny i moralny, odrada do wszystkiego co europejskie i światłe, to wątpli bardzo należy, czy Rząd obcy posiadający bez tarnowskich moszków dosyć siły i potęg na sprawowanie rządów w Republice Polskiej, — otóż czy ten Rząd będzie chciał współpracować z p. Arturum Marguliesem, Izraelem Goltznerem i Chaimem Aberdameim i czy przyńle obcy tych panów.

Zdaje się nam, że nie szerzenie oświaty, nie chęć poparcia obecnego Rządu jest motywem działalności wspomnianych przy osobistości.

Cel ich wynika z dalszej notatki „Hasła”, wedle której jakiś etycznie wysoko stojący p. M. domaga się, aby sionisci zrezygnowali ze swoich stanowisk tak w Magistracie, jak i w Kahale.

Wierzymy, że ten cel zwany i zjednoczonych Żydów jest istotnie szczerzy. Sionisci przepędzi przez dwo „działaczy”, odsunawszy ich od kierownictwa z ważnych stanowisk w gminie i w innych instytucjach. Tym sionistom żadnych zarzutów uzasadnionych czynić nie można, bo jeżeli się nawet je wysuwa, to następnie na skutek interpelacji musi się je zdemontować. Kartką wyborczą sionistów usunąć nie można ani z Kahali, ani z Ratusza. Nie pozostaje zatem nic innego, jak szukać pomocy u siły wyższej. A kto dziś ma większą siłę, jak Rząd?

Szybko zatem niedawni zwolennicy Witosa i endecji zmienili przekonania, związali się i zjednoczyli i ofiarują swą współpracę Rządowi, bo Rząd potrafi rozwiązać zarząd i rade kahal i wsadzić tymczasowo na wygodne krzesła prezydiale pp. Artura Margulies, Izraela Goltznera i Chaima Aberdameim. Jak wspomnieliśmy, wątpliny bardzo, czy Rząd tak bardzo potrzebuje pomocy pp. Goltznerów i Marguliesów.

Rząd ten odznacza się nie tylko wielką siłą, ale posiada też dużo innych cennych i dodatkich cech, które każą przypuszczać, że ta oferta zwiazanych i zjednoczonych Żydów nie zostanie przyjęta.

My się jednak tej ewentualności, to znaczy rozwiązania Kahali i nawet Rządu miejskiego wcale nie obawiamy i nie uważaliśmy tego ani za tragedię żydostwa, ani nawet tarnowskich sionistów.

Zjednoczonym i związanym notatnikiem ortodoksyjnym w ulicy żydowskiej nie należy tak bardzo ani na Magistracie, ani na Gminie, lecz jedynie na tem, by uzyskali pełnię władzy w Kahale.

Co do tego możnaby z nimi pogadać i nie potrzeba zupełnie ingerencji władz administracyjnych. Skoro ortodoks są tacy silni w ulicy żydowskiej, skoro oni mają większość, to słusznie im by należało kierownictwo w Kahale. Jestem pewien, że sionisci natychmiast zrezygnują ze wszystkich swoich stanowisk w Kahale, o ile uczynią to także przedstawiciele innych stronnictw, zwłaszcza tych „silnych”, bo zjednoczonych i związanych Żydów, proszących się o dopuszczenie ich do współpracy z Rządem.

Niechaj po złożeniu mandatów przez obecnych radnych, ogół żydowski powoła swoich zastępców, a jeżeli będą niemi w większości zjednoczeni i związani ortodoksi, to sionisci nie pójdą do „pureca” o pomoc i pozwól im rządzić.

My sionisci już dawno dasamy się na naszych towarzyszy, pracujących w Kahale, iż niepotrzebnie przywleki na siebie wielki ciężar pracy i że praca ich wychodzi na korzyść instytucji prawie wyłącznie ortodoksyjnych.

Już nieraz w „Tygodniku” na długo przed wyborami do Sejmu i Senatu odzywaliśmy się krytycznie uwagi w stosunku do obecnych rządów w Kahale.

Z jednej strony ortodoksii chcą zagarnąć całą władzę, a większość sionistów jest niezadowolona z obecnego stanu rzeczy, wedle którego my posomnisi odpowiedzialni my pracujemy, dajemy nasze siły, pieniądze, nasze czyste ręce i nasze zdrowie, a inni ciągną dla siebie korzyści.

Ze stowarzyszenia kupców.

Jeszcze w sprawie ul. przy nabyciu świadectw przemysłowych na rok 1930.

W uzupełnieniu podanego przez nas w ostatnim numerze „Tygodnika Żydowskiego” komunikatu dodajemy, że próby o przekształcanie z wyższej kategorii na niższą mogą również na podstawie art. 94 o państwowym podatku przemysłowym i w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu wnosić i przedsiębiorstwa handlowe II kategorii.

Prawo to przysługuje w szczególności przedsiębiorstwom, prowadzącym sprzedaż towarów pochodzenia krajowego, a posiadających cechy produkcji wytworciowej, o ile obrot przedsiębiorstwa ustalony na 1929 r. nie przekracza kwoty 30.000 zł., a wartość towarów, posiadających cechy produkcji wytworciowej stanowią nie więcej, niż 5 procent ogólnej wartości towarów, znajdujących się w przedsiębiorstwie.

W wyjątkowych również wypadkach, gdy niewątpliwie zostanie stwierdzone, iż nabycie świadectwa zagrozić będzie czystości ekonomicznej płatnika, zobowiązany do wykupu świadectwa przemysłowego IV kategorii, mogą Izby Skarbowe na podstawie wskazanej próby w zakończonych talanta płatnika uwinąć od wykupu świadectwa przemysłowego.

Przypominamy również, że w myśl orzeczenia Najwyższego Trybunału administracyjnego nie są wogóle zobowiązani do wykupu świadectw przemysłowych ci ziemieściny, którzy albo zatrudniają 2 pomocników poniżej lat 18, względnie powyżej lat 60, albo 1 pomocnika dorosłego między lat 18 a 60 rokiem życia.

Wykaz datków „Odpowiedź na Białą Księgę”.

Po 30 zł.: Bicia Braun.

Po 20 zł.: Wurzel i Daar, Rosenbaum i Weisberg.

berg.

Po 15 zł.: Fluhr Henryk, Dr Bloch Marcin.

Po 10 zł.: Bracia Keller, Katz & Fleischer, Spiro Wilhelm, Dr Mendel Mieczysław, Dr Feig Jeza-
asz, Dr Rubin Bronisław, Fluhr Herman, Dr Feivel,
Dyr. Taubenschlag, Steigler Juliusz, Dr Muskatel-
blit, Mondscheinowa, Kurz Chiel, Dr Maschler Wil-
helm, Götzler Wolf, Inz. Plachte Leon, Dr Schenkel
Wilhelm, Höfländer Chaskel, Dr Schönfeld Simche,
Schiffowa, Kligman Ch. L., Dr Spann Samuel.

Po 1 dolarze: Baum David.

Po 5 zł.: Kupfer Joel, Dumler, Pomerańz, Blumen-
kranz Moses, Dr Grünberg Henryk, Dr Fischl
Ignacy, Liss, Dr Bloch Szymon, Inz. Eichhorn M.,
Dr Fenchel Emil, Schwager Edward, Schmüerer
Wilhelm, Zanderer & Weinstock, Dr Rein, Dr Czech,
Dr Auber, Feld, Moselowa, Dr Jortner, Keler Józef,
Weiss W., Dr Goldberg, Neuberg, Bienstock Sara
Dr Weit J., Vorschirer Sara, Grünberg Naomi, Roz-
nerówna Regina, Einhornowa Mina, Brumerówna
Ella, Einspruchowa Sara, Dyr. Liebfisch, Weissman,
Hönig Izrael, Mgr. Taubel, Löw Majer, Weiss Ma-
jer, Dr Lauterbach, Reich & Geleinter, Mellochow,
Dr Goldman, Dr Klein Edward, Starkman Jonas,
Rubin Jakob, Dr Borgeincht Izidor, Ellend Markus,
Eder Hirsch, Lichtblau Leon.

Po 4 zł.: Dr Weit Chaim, Dr Ader.

Po 3 zł.: Fuss Oskar, Engelberg Isak, Glatzner,
Chocner Aron, Keitsch Izrael, Dr Pudariski, Neuman
Henryk, Weinberg Abraham, D. Ader, Dr Chomet
Abraham, Silberman M. D.

Po 2.50 zł.: Reaphan Abraham.

Po 2 zł.: Bleiweis Tobiasz, Spiro M., Dr Katz
Adolf, Ehrlich Chaim, Korn Ch. S., Dr Lampel, Ru-
bel, Kormehl & Fessel, Koch, Koscherowa, Klein,
Schwanefeld, Hönig, Blumenkranz, Pflanzner, Hules,
Dr Weissowa, Bursztyn Abraham, Feldbaum Gu-
staf, Felber & Hönig, Iek, Wandstein, Fisch, Fel-
dowa, Merzowa, Mittler, Schanzer, Ullman.

Po 1.50 zł.: Siedliski Aron.

Po 1 zł.: Sommer Samuel, Weiser Aron Leser,
Rausch Henryk, Stieglitz Herman, Marfeld Józef, Dr
Traumowa.

Gimnazjum hebrajskie „Safa Berura” na wpis do
Złotej Księgi znaczki 36 zł., datki nauczycieli 50 zł.,
puszka kl. IV 13.27 zł., kl. III 6.69 zł., kl. II 6.80 zł.,
kl. I 6 zł., Puszki wyprzedzone 2 listopada: kl. I 10 zł.,
kl. II 6.20 zł., kl. III 6.01 zł., kl. IV 7.40 zł.

Akcia nauczycielska w 13-ta rocznicę deklaracji
Balfoura: Dr Silberpfeng 5.—, Dr Steiblichowa 5.—,
Dr Rösslerówna 5.—, prof. Feld 5.—, prof. Kaufman
5.—, prof. Kresch 5.—, prof. Malkischer 3.—, prof.
Wasserfal 2.—, Razem 183.37 zł.

16.51 zł. część dochodu z wieczornicy kl. III gim-
nazjum „Safa Berura”.

Za wygrany zakład między p. B. Bernsteinem
Tarnów i p. J. Gutfreundem Bochnia 1 zł.

Przekonajcie się

że bielizna prana w jedynie znanej
w całej Polsce

**PRALNI MECHANICZNEJ
„PEDANTERJA”**

w BIAŁEJ koło BIELSKA

nie niszczy się.

Przedstawicielstwo:

A. PLATTNER

TARNÓW

Katedralna l. 1. // Wałowa l. 30.
(w Bazarze) // (w podwórzu)

INSTYTUT KOSMETYCZNY

„ERUMO”

Higiena i kosmetyka skóry, usuwanie wszelkich
wad cery, wieczorne maquiagles, epilacje i od-
tłuszczanie parafiną.

Lecniczy masaż szwedzki.

TARNÓW

Krakowska 61.

Telefon 200

Do niedzieli 30-go listopada 1930 roku w kinie „APOLLO”

TAJEMNICA LIMUZYN

Codziennie koncert orkiestry.

W głównej roli: HARRY PEEL.

PODZIĘKOWANIE.

Wpam Drowi Feiwlowi za troskliwą opiekę i po-
moc przy porodzie serdecznie dziękuję.

E. Gansowie.

PODZIĘKOWANIE.

P. Jakóbowi Teitelbaumowi za bezinteresowne
uspokojenie i dostarczenie wszelkich dodatków,
firmie Abramowicz i Prinkel za łaskawe ofiarowanie
15 m. zeftu na koszulki i firmie Quadrastein za
5 m. zeftu na koraliki serdecznie podziękowanie.

Zarząd Zakładu Sierót Żydowskich.

Szczerze współczucie wyrażamy tu, Szame
Weissbluthowi z powodu zgonu Jego blp. Matki.
Ż. S. M. R. Menora w Tarnowie.

Uroczystość Powstania Listopadowego.

Dnia 30-go b. m. odbędzie się uroczysty obchód
100-letniej rocznicy powstania listopadowego.

Komitet uroczystości, który obradował w ubie-
głym tygodniu, uchwalił następujący program.
Dnia 29 b. m. capstrzyk przez ulice miasta: —
W capstrzyku wezmą udział orkiestry: wojskowa,
rzemieślnicza, szkolna i miska.

Dnia 30 b. m. o godz. 9 rano nabożeństwo w ko-
ściele katedralnym z kazaniem, oraz nabożeństwo
w synagodze. — O godz. 10 rano defilada wojska,
P. W. i delegacyi ze sztandarami.

O godz. 11.30 akademja, urządzona staraniem Ro-
dziny Wojskowej. Na program akademji składają się
przemówienie pułk. Myszowskiego, śpiew, deklam-
acja, chór i orkiestra symfoniczna. Wicezór odbę-
dzie się uroczyste przedstawienie w Sokole.

W szkołach będą urządzone osobne uroczystości.

Wł. Żabotyński w Tarnowie.

Dzięki staraniom tutejszego Związku sionistów-
rewizjonistów odbędzie się w sobotę dnia 13 grudnia
b. r. referat Wł. Żabotyńskiego na temat obecnej sy-
tuacji w żydostwie.

Dla przyjazdu dostojnego i drogiego Gościa utwo-
rzył się pod przewodnictwem tow. Dra Spama Ko-
mitet Obywatelski, który rozpoczął już odpowiednie
prace przygotowawcze. Także tarnowska młodzież
sionistyczna sposobi się do przywitania ukończonego
Wodza.

Wedle zasięgniętych informacyi Żabotyński za-
wita do Tarnowa w przeddzień referatu.

Kronika.

Lydia Potocka w Tarnowie. Chlubna sceny ży-
dowskiej, światowej sławy artystka dramatyczna
Lydia Potocka wystąpi ze swoim zespołem w Tar-
nowie w sali Sokoła dnia 2 i 3 grudnia 1930 r.

Przed sprzedaż biletów w księgarni p. Sedena już
rozpoczęta.

Htaduth. W sobotę 29 b. m. o godz. 8 wieczór
pogadanka na temat: Po „Białej Księdze”, poczem
omówienie spraw organizacyjnych.

Kapal. We wtorek 2 grudnia już składkie posle-
dnie zarządu o godz. 9 wieczór w sali Gordoni.

K. K. L. Uprząsza się przedją poszczególnych
frakcyi i ich stałych delegatów na zebranie w bar-
dzo ważnych sprawach organizacyjnych w Sauru.
29 b. m. o godz. 8 wieczór w kancelarji Safa Berura.

„Wizo”. W sobotę 29 b. m. o godz. 6 wieczór
odbędzie się w lokalu Wiza referat na temat: „Spraw-
zanie z posiedzenia Komitetu Akcyjnego w Lon-
dynie”. Referuje członek A. C. tow. J. Naiser.

Miód Wizo urządził w niedzielę 30 b. m. danc-
ing w nowej sali Weidena (naprzeciw Apollo). Po-
czątek o godz. 8 wieczór. Wstępn 1 zł.

Z kahal. Ostatnio zarząd kahalui rozpiął ofertę
na dzierżawę opłat od rytualnej rzezi bydła i dro-
bin. Wpłynęły dwie oferty. Jedna dotyczy czasowego
dzierżawcy p. I. Kampha, a druga pp. Izraela Kamina
i Leiba Schachnera. Ponieważ oferta spółki Kamina
i Schachner była wyższa, przeto kahalui oddał jej
krypie na rok 1931 za cenę 140.500 zł.

Org. Tarbut. W sobotę 29 b. m. o godz. 3.30 od-
będzie się w lokalu ochronki żydowskiej przy ul.
Goldmanera „Oneg Szabbat” z referatem tow. M.
Weissza z Beth-Alfy na temat: Z problemów arabs-
kich w Palestynie.

Pożar. Dnia 11 b. m. wybuchł pożar w realności

Józefa Szatki w Tarnowie przy ul. Widoki, skutkiem
czego spaliła się stodoła wraz ze zbożem, wyraż-
dzącą szkodę na sumę około 1500 zł. Ogień sion-
nowował 5-letni Stanisław Kozioł, syn Jana, zanie-
szkazy przy ul. Widoki, który bawiąc się zapalnikami
podpalił stodołę. Ogień mógł się rozszerzyć na są-
siednie domy, gdyby nie miejska straż pożarna, która
szybko ogień zlokalizowała.

Kradzieże. Dnia 20 b. m. policja zatrzymała nie-
jakiego Franciszka Kislewskiego z Krakowa, po-
towanego złodzieja, pod zarzutem kradzieży pierziny
i podszkót, których dokonał ostatnio na terenie mia-
sta Tarnowa.

Dnia 25 b. m. policja zatrzymała Alojzego Mi-
sterkę ze Skrzyszowa i Antoniego Frączka z Tar-
nowa pod zarzutem kradzieży wełny na szkodę
Emila Pasierba w Tarnowie przy ul. Prez. Mości-
ckiego w nocy z 19—20 b. m., wyrządzącą szkodę
na sumę 250 zł., — kradzieży gęsi na szkodę Aschera
Godera przy ul. Cichej w nocy z 14—15 b. m. war-
tości około 100 zł. — i kradzieży wełny na szkodę
Telefona Szuberta przy ul. Prez. Mościckiego na
sumę około 600 zł. — Wymienionych oddano wła-
dom sądownym.

Do odebrania. Komisarjat P. P. w Tarnowie jest
w posiadaniu pierzyn odebranych złodziejowi, po-
chodzących z kradzieży nia szkodę niewiadomego
właściciela. — Pokrzywdzony może się zgłosić celem
ogłędnięcia w godzinach urzędowych w komisar-
cie P. P.

Nowo otwarty zakład techniczno-dentystyczny

M. MESSINGERA w TARNOWIE.

ul. Wałowa 1, 20

poszukuje praktykanta.

Sprzedaż: Tarnów, Pl. Sobieskiego

(obok Starostwa).

KAŻDA KOBIETA

kóra dba o swoją cerę używa
tylko

„ELDORADO”

MYDŁA LIŁJOWO-MLECZNEGO

Żądacie gratisowej próbki w każdym
składzie perfumeryjnym, a przeł onacie
się o dobroci i łagodności mydła

„ELDORADO” LIŁJOWO-MLECZNEGO

Fabryka i skład

TARNÓW, UL. BOŻNIC L. 5.

BIURO REWIZYJNE DLA Księgowości i RACHUNKOWOŚCI HANDLOWEJ

JÓZEFA MÜLLERA

stałego tłumacza sądowego i przyszłego rewizora księgowego

TARNÓW, ul. Szpitalna 18. II p.

Zakładanie Księgowości według nowoczesnych

wymogów techniki buchalteryjnej

„KONTOPOL”

własnego systemu

Maximum przejrzystości Minimum pracy

Zawsze gotowy bilans i daty statystycznie kalkulacyjne

Pamiętajcie że

najnowsze modele damskie u Süssera

największy wybór u Süssera

najtańiej u Süssera

najdogodniejsze warunki u Süssera

Tarnów, ul. Krakowska 23.

Telefon 152.